

God tilbakemelding *fra medlemmene*

Nær 2 000 Geno-medlemmer svarte på den elektroniske undersøkelsen som ble gjennomført av Landbrukets Utredningskontor, noe som tilsvarer 51 prosent av de som ble bedt om å svare på undersøkelsen. I det følgende vil noen hovedresultater bli presentert. Målet med undersøkelsen var å finne forbedringer og hva brukerne mener om Geno og forventninger de har til arbeidet Geno utfører. Generelt er brukerne veldig fornøyd med Geno, likevel vil det alltid være mulighet til forbedring på noen områder.

Hanne Eldby – Landbrukets Utredningskontor

Stolte av avlen

Det er tydelig at norske bønder er stolte av det avlsarbeidet de har fått til gjennom Geno. Påstanden «Jeg mener at norske bønder har all grunn til å være stolte av det avlsarbeidet som vi har fått til i Norge» er faktisk den påstanden som har fått høyest score i undersøkelsen. Noen påpeker imidlertid at Geno burde bidratt mer til å introdusere andre storferaser. Avlsarbeidet engasjerer brukerne. Hele 90 prosent oppga at de var svært eller ganske interessert i avlsarbeid i egen besetning. Den viktigste informasjonskilden om avl er Buskap, og av personer som gir informasjon, er det rådgiveren de fleste oppgir.

De egenskapene flest mener Geno bør fokusere på i det videre arbeidet er fruktbarhet, melk og helse. Videre er det en unison oppslutning om bruk av avlsplan. 90 prosent av de som svarte på undersøkelsen, bruker avlsplan eller utvidet avlsplan. De aller fleste velger å sette opp avlsplan selv eller i samarbeid med sin rådgiver. Nær fire av ti, 39 prosent, sier seg svært fornøyd, og 57 prosent er ganske fornøyd med rådgiverens ajourføring av avlsplanen. Det virker også som insemi-

Geno mottar svært god tilbakemelding i en brukerundersøkelse gjennomført i mai. Brukerne er spesielt godt fornøyd med avlsarbeidet som drives i Norge. Det som er viktig nå er imidlertid å finne ut hvilke områder det er mulig å forbedre virksomhet på.

nøren stort sett har de ønskede produkter, men 24 prosent sier det hender at inseminøren ikke har de produktene som er bestemt i avlsplanen.

Et svært gledelig funn for Geno var den massive oppslutningen om kravet om 40 prosent bruk av unokse. Hele 93 prosent sa at dette kravet ikke utgjorde noe problem. Det er tydelig at det er forståelse blant gårdbrukerne for denne grunnpilaren i avlsarbeidet på NRF.

Informasjon et forbedringsområde

61 prosent bruker veterinær til inseminering, mens 37 prosent oppgir semintekniker. De tre viktigste forbedringsområdene brukerne oppgir for veterinær og semintekniker er resultat av inseminasjon, pris og informasjon om avl. Selv om brukerne er fornøyd med inseminørene, kan disse forbedre seg på informa-

sjon om produktene og tjenestene Geno tilbyr.

Rådgiveren er den viktigste personen for brukerne når det gjelder avl og avlsarbeidet. Rådgiverne er også flinkere til å informere om tilbudene fra Geno enn inseminørene er. Men også rådgiverne kan bli bedre i følge brukerne i undersøkelsen.

Det viktigste forbedringsområdet for rådgiverne er informasjonen om avl, og å dra i gang Geno-aktiviteter i produsentlaget. Medlemmene mener også at rådgiverne kan bli flinkere til å oppgradere avlsplanen gjennom året. Mer enn hver tredje bruker, 35 prosent, er imidlertid helt fornøyd, og mener at rådgiveren ikke trenger å forbedre seg på noen områder.

Halvparten deltar på møtene

Produsentlagene spiller en viktig rolle for Geno-medlemmene. Nær

◀ **Vi takker alle medlemmene våre som svarte på internettundersøkelsen. Bare første natta den var ute, fikk vi imponerende nok hele 500 svar, sier Eli Hveem Krogsti (t.v.) og Mari Bjørke i Geno. Foto: Rasmus Lang-Ree**

halvparten, 47 prosent, oppgir at de stort sett alltid deltar på møtene, mens bare 13 prosent stort sett aldri deltar. Som på mange andre felt er det de med spesialisert kjøttproduksjon og som ikke har melkekvote som ikke deltar. Det betyr kanskje at aktivitetene i produsentlagene i liten grad tar opp og fokuserer på områder som interesserer disse.

På kursfronten er det mangel på tid og ikke interesse som gjør at Geno-medlemmer ofte velger å ikke delta. Mange oppgir også at avstanden til kursstedene blir for lang, særlig gjelder dette Nord-Norge.

Hva videre?

– Det kan være lett for Geno å lene seg tilbake og hvile på sine laurbær etter å ha lest resultatene fra denne undersøkelsen, mener Torbjørn Tufte ved Landbrukets Utredningskontor. – Vi tror likevel at de gode tilbakemeldingene fra brukerne er et resultat av at Geno har klart å ligge i forkant av utviklingen på mange områder.

– Vi skal bruke kunnskapen vi nå har til målretta tiltak framover, sier Mari Bjørke som er kommunikasjons- og markedssjef i Geno.

– Vårt mål er å øke seminbruken og sikre at bondene som både er våre eiere og våre kunder skal oppleve at de får god service og resultater av det Geno leverer. – Interessant også at både de yngste brukerne og de med de største kvotene var over gjennomsnittlig interessert i avl. Det gir et godt utgangspunkt for framtida, men vi er klar over at vi møter stadig mer krevende medlemmer og kunder og skal strekke oss etter å gjøre dem til lags, avslutter Bjørke. ■

Alt er ikke stort

I Dansk Veterinærtidsskrift er det gjengitt noen fakta om amerikansk melkeproduksjon som viser et mer sammensatt bilde enn vi kanskje ser for oss:

- 99 prosent av melkekyrne er fortsatt familie-eid og bare en prosent eid av forretningsfolk.
- Gjennomsnittsbetsetningen er på 70 kyr.
- 70 prosent av betsetningene har omkring 100 melkekyr.

Dansk Veterinærtidsskrift 20-05

Spesialisering

Den amerikanske storferådgiveren Terry Ross fra Dairy Strategies i Madison spådde i forbindelse med Cattle Consultancy Days en større spesialisering i melkeproduksjonen. For at bonden skal konsentrere seg om kjernevirksomheten kan grovfôrproduksjon og kvegeoppdrett settes bort. Likeens kan det inngås gjødselavtaler og kontrakter med rådgivere som kan følge opp betsetningen. Terry Ross forklarer den lave kapitalavkastningen på investeringer i melkeproduksjonen (2–4 prosent) med overinvestering i maskiner, bygninger, melkeutstyr/hjelpemidler og kjøp av jord og at dette vil virke i retning større spesialisering.

Dansk Veterinærtidsskrift 20-05

Kvotepriiser

Danske melkeprodusenter synes kvotepriisen begynner å bli høy. I august slo kvotepriisen tidligere rekorder og havnet på DKK 4,61 per kilo, men i EU varierer prisen fra DKK 0,50 i Sverige til 17,35 i Nederland. Men til forskjell fra andre kan hollandske bønder utgiftsføre kvotekjøp slik at skattereduksjon finansierer noe av investeringen.

Dansk Kvæg 20-05

Store variasjoner i lønnsomhet

En undersøkelse av 80 melkebetsetninger i Danmark som ble delt inn i fire like store grupper etter dekningsbidrag per ku (DB), viste en forskjell på DKK 5 000 mellom den beste og dårligste fjerdedel. Den beste gruppa oppnådde et DB på DKK 13 257 og hadde også 39 øre mer i DB per kilo energikorrigert melk. Konsulent Erik Bendix Jensen fra Landscenteret, Økonomi forklarer forskjellen med like deler merutbytte og lavere kostnader. Den beste gruppa har produsert 1 400 kilo EKM mer per ku og oppnådd en vesentlig høyere pris på melken. Samtidig har de hatt lavere førkostnader – 0,89 øre per kilo EKM – sammenlignet med DKK 1,05 per kilo EKM for den dårligste gruppa.

Dansk Kvæg 20-05

Melk er sunt

På et innlegg under Mejeriforeningens generalforsamling viste Lars Ovesen, sundhetschef i Hjerteforeningen i Danmark, til at flere undersøkelser påpeker at høyt melkeinntak reduserer risikoen for blodpropp i hjertet med 13 prosent, mens risikoen for blodpropp i hjernen faller med 17 prosent. Mulige sammenhenger mellom inntak av melk og brystkreft har vært omtalt, men på bakgrunn av store undersøkelser i ulike folkegrupper avviste Lars Ovesen at melk innebærer noen forhøyet risiko for brystkreft. Derimot viser analysene at tykktarmskreft reduseres med 12 prosent ved et høyt melkeforbruk.

Mejeriforeningens nyhedsbrev 28-10-05

